

Prostaatcentrum zuidwest Nederland

expertise door samenwerking

BEHANDELING VAN PROSTAATKANKER

MET BESTRALING

Bij u is prostaatkanker gevonden. U wordt behandeld met inwendige of uitwendige bestraling om alle kwaadaardig cellen in de prostaat te vernietigen. Uw uroloog of oncologieverpleegkundige heeft u verteld hoe de bestraling werkt. In deze folder kunt u alle informatie nog eens nalezen.

U wordt doorverwezen naar een Radiotherapeut voor een intakegesprek in het Erasmus Medisch Centrum.

Verschillende soorten van bestraling

Om prostaatkanker te behandelen bestaan er 2 verschillende soorten bestraling: inwendig en uitwendig.

Inwendige bestraling

Hoe werkt inwendige bestraling?

Inwendige bestraling (Brachytherapie) is een kortdurende behandeling van de prostaat met een hoge dosis straling (HDR).

- Er worden holle dunne plastic buisjes (katheters) in de prostaat geplaatst. U wordt hiervoor verdoofd via narcose of een plaatselijke verdoving (ruggenprik).
- Door dezelfde buisjes wordt de bestraling toegediend.
- Tijdens de behandeling wordt er ook een slangetje in uw blaas geplaatst (blaaskatheter).
- U wordt 2 dagen opgenomen in Erasmus MC. Tussen deze 2 dagen zit een pauze van enkele dagen tot 2 weken.

Na de behandeling

- Als het slangetje uit uw blaas wordt verwijderd en u kunt weer plassen, mag u naar huis.
- U krijgt een recept voor medicijnen mee naar huis, voor onder andere antibiotica.

Klachten na inwendige bestraling

- Bloed in de urine of ontlasting.
- Vaker, kleine beetjes plassen en ook een branderig gevoel.
- Minder krachtiger urine straal.
- Aandrang hebben om te plassen, maar dit lukt niet.
- Veranderde ontlasting patroon.
- Eventueel bloeditstorting en beurs gevoel tussen anus en balzak.

Deze klachten zijn normaal en verdwijnen na enkele dagen tot weken.

Deze behandeling kan niet bij iedereen gedaan worden. U hoort van de uroloog en of radiotherapeut of u hiervoor in aanmerking komt.

Adviezen voor thuis

- Na de behandeling moet u enkele weken rustig aandoen en veel drinken

Inwendige bestraling (brachytherapie LDR) kan ook gedaan worden met kleine radioactieve jodiumzaadjes. Deze behandeling wordt niet uitgevoerd in het Erasmus MC.

Uw uroloog kan u hier meer over vertellen.

Uitwendige bestraling

Hoe werkt uitwendige bestraling?

- Bij uitwendige bestraling wordt de prostaat bestraald van buitenaf. De straling gaat door de huid heen.
- Vaak worden ook de zaadblaasjes meegenomen.

Uw Radiotherapeut bespreekt met u welk bestralingsschema er gebruikt wordt.

Klachten na uitwendige bestraling

Bij bestraling kan ook gezond weefsel in de buurt worden geraakt. Hierdoor kunnen klachten ontstaan. Deze zijn meestal tijdelijk.

Huid

- De huid kan wat rood worden en de anus kan geïrriteerd raken. Dit trekt meestal vanzelf weg.

Blaas

U kunt last krijgen van:

- vaker kleine beetjes plassen, vooral 's nachts;
- een minder sterke urinestraal;
- sterke aandrang om te plassen;
- moeite om de plas op te houden;
- soms wat bloed in de urine.

Endeldarm

U kunt last krijgen van:

- onregelmatige ontlasting;
- verstopping (obstipatie);
- dunne ontlasting of diarree;
- vaker naar het toilet moeten;
- bloed bij de ontlasting;
- slijmverlies (bijvoorbeeld bij winden laten).

Deze klachten verdwijnen meestal binnen enkele weken tot maanden.

Bestralingsschema's

Er zijn verschillende mogelijkheden voor bestraling. Welke behandeling u krijgt, hangt af van uw situatie. Uw arts bespreekt met u welk bestralingsschema het beste past.

- U krijgt 7 bestralingen, verdeeld over 2 tot 3 weken. Voor de behandeling maken we een CT-scan. Hiermee bepalen we het gebied dat bestraald moet worden.
- U krijgt 20 bestralingen, verdeeld over 4 weken. Voor de behandeling plaatsen we eerst goudmarkers. Daarna maken we een CT-scan om het bestralingsgebied te bepalen.
- U krijgt 20 bestralingen van het bekkengebied, soms in combinatie met hormoontherapie.

De goudmarkers worden altijd geplaatst in het Erasmus MC.

De CT-scan en de bestralingen kunnen plaatsvinden op 2 locaties:

- Erasmus MC;
- Erasmus MC Dordrecht, naast het Albert Schweitzer ziekenhuis (locatie Dordwijk). Dit is een locatie van de afdeling Radiotherapie.

Tijdens de behandeling

De bestralingen vinden plaats op de polikliniek. U kunt zelf reizen met de auto of het openbaar vervoer. Soms wordt taxivervoer vergoed door uw zorgverzekering.

Tijdens de behandeling controleren we regelmatig of u klachten heeft. Heeft u klachten? Dan kunnen we u medicijnen geven, bijvoorbeeld bij blaasklachten of darmklachten.

Uitwendige bestraling kan ook worden gegeven als de prostaatkanker terugkomt na een operatie.

Andere klachten

Problemen met erectie

Na bestraling kunnen erecties minder goed worden of verdwijnen. Dit gebeurt bij ongeveer 4 van de 10 mensen. Deze verandering is vaak blijvend.

Er zijn wel mogelijkheden om dit te behandelen. Bespreek dit met uw uroloog, radiotherapeut of oncologieverpleegkundige.

Vermoeidheid

U kunt zich moe voelen, vooral aan het einde van de behandeling. De moeheid neemt meestal vanzelf weer af, maar kan soms langer aanhouden.

Heeft u last van vermoeidheid? Neem dan contact op met de oncologieverpleegkundige voor advies.

Na de bestraling

Tijdens en na de laatste bestraling heeft u contact met de radiotherapeut en laborante. Ze bespreken de eventuele klachten met u. En u komt regelmatig bij de radiotherapeut voor controle

Na een tijdje neemt de uroloog de controles over. Deze controles gaan een aantal jaren door.

Speciale bestralingsmachine

CyberKnife

De CyberKnife is een speciale bestralingsmachine die op een robotarm zit. Met deze techniek kan heel precies bestraald worden. Hierdoor blijft gezond weefsel zoveel mogelijk gespaard.

Tijdens de bestraling wordt steeds gecontroleerd waar de tumor zit. Als dat nodig is, wordt de bestraling direct aangepast.

Niet iedereen kan deze behandeling krijgen. Uw uroloog of radiotherapeut bespreekt met u of de CyberKnife voor u geschikt is.

De radiotherapeut legt ook uit welke voorbereidingen nodig zijn.

Vragen en contact

Als u na het lezen van deze folder nog vragen heeft, dan kunt u contact opnemen met de urologisch oncologieverpleegkundige; uro-onco@franciscus.nl

U kunt ook gebruik maken van de app BeterDichtbij om vragen te stellen.

U kunt ook bellen naar het Prostaatcentrum Zuidwest Nederland: 010 – 461 64 52

BeterDichtbij

U kunt uw vraag ook stellen via de BeterDichtbij app. De zorgverlener nodigt u via de mail persoonlijk uit om BeterDichtbij te gebruiken. Na de eenvoudige en eenmalige registratie kunt u via BeterDichtbij een medische vraag stellen.

Wij vragen u om alleen niet spoedeisende vragen in deze BeterDichtbij-App te stellen. Wij hopen u binnen 5 werkdagen antwoord te geven.

Meer info: [BeterDichtbij](#)